

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 601/2019
30.05.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Милан Петровић, Тања Савић и Аца Савовић адвокати из ..., против туженог ББ, ради исплате накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3598/18 од 24.10.2018. године, у седници већа одржаној 30.05.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3598/18 од 24.10.2018. године тако што се одбија као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Вршцу П1 211/17 од 29.03.2018. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 87.000,00 динара у року од 8 дана од дана пријема пресуде са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до дана коначне исплате.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П1 211/17 од 29.03.2018. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име неисплаћених накнада за исхрану у току рада у периоду од 01.09.2015. године до 31.03.2017. године исплати укупан износ од 188.252,17 динара и то појединачне месечне износе ближе наведене у том ставу изреке са припадајућом законском затезном каматом. Ставом другим изреке је обавезан тужен да тужиоцу на име регреса за коришћење годишњег одмора за исти период исплати укупан износ од 72.489,08 динара и то појединачне месечне износе наведене у том ставу изреке са припадајућом законском затезном каматом, а ставом трећим изреке је обавезан тужени да тужиоцу исплати трошкове парничног поступка у износу до 57.300,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж1 3598/18 од 24.10.2018. године, ставом првим и другим изреке, преиначио првостепену пресуду у ставу првом и

другом изреке и одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име неисплаћених накнада за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора за тражени период исплати укупан износ од 188.252,17 динара, односно 72.489,08 динара у појединачним износима наведеним у изреци пресуде. Ставом трећим изреке је преиначио решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде и одбио као неоснован захтев тужиоца па му тужени по овом основу исплати износ од 57.300,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до коначне исплате, а ставом четвртим изреке је обавезан тужилац да туженом на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено преко пуномоћника изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијену пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

У поступку доношења побијене пресуде нема битне повреде из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Тужилац тужбом поднетом 27.04.2017. године потражује накнаду због неисплаћеног регреса за годишњи одмор и накнаду трошкова за исхрану у току рада за тражени период. Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код туженог на неодређено време у ОЈ у ..., а да је након статусних промена код правног претходника туженог, на основу понуде за преузимање уговора о раду, са туженим закључио Анекс бр. 3. Уговора о раду. Анексом бр. 4. Уговора о раду је констатовано да је тужени преузео Колективни уговор за правног претходника као послодавца претходника са припадајућим анексом којим је измењен уговор о раду тако што је тужилац премештен на послове ... са описом посла. У анексу је наведено да се под зарадом сматрају сва примања из радног односа осим примања, између осталог, из члана 120. Закона о раду којим чланом је прописано да општим актом, односно уговором о раду може да се утврди право на јубиларну награду и солидарну помоћ, накнаду за исхрану у току рада, регрес за коришћење годишњег одмора и друга примања. Тужиоцу није исплаћивана накнада за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора почев од 2002. године.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев применом члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду утврђујући висину накнаде на основу налаза и мишљења судског вештака који је накнаду обрачунао применом критеријума из претходног Колективног уговора (послодавца претходника) и на основу расположиве документације.

Одлучујући о жалби туженог, другостепени суд је одбио тужбени захтев за исплату регреса за годишњи одмор и накнаду трошкова исхране у току рада, са

образложењем да је тужиоцу накнада по оба основа исплаћена у складу са одредбом члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду и одредбама Анекса Колективног уговора и Колективног уговора из 2015. године истичући да се право на накнаду трошкова по основу регреса за коришћење годишњег одмора и за исхрану у току рада остварује у складу са општим актом и уговором о раду. По ставу нижестепеног суда, наведене накнаде не морају бити номинално изражене у одлуци послодавца што проистиче и из одлуке Уставног суда по уставној жалби којом приликом је оцењена уставност и законитост Закона о платама у државним органима и јавним службама у делу којим је прописано да коефицијент садржи накнаду за топли оброк и регрес.

Имајући у виду наведено, правилно је указивање тужиоца у ревизију на погрешну примену материјалног права.

Законом о раду предвиђено је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом. Законом о изменама и допунама Закона о раду (“Службени гласник РС” бр.61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, предвиђено је и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачка 5. и 6.), који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Анексом Колективног уговора туженог (Сл. Гласник РС 4/06) одредбом члана 2. измењен је члан 57. Колективног уговора па је предвиђено да запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, примања за исхрану у току рада и примања за регрес за коришћење годишњег одмора. Одредбом члана 5. став 1. Анекса измењена је и одредба члана 61. па је одређена вредност радног часа за обрачун и исплату зараде за јануар-јуни 2006 године у висини 53,50 динара, а за период јули – децембар 2006.године 56,00 динара. Чланом 5. став 6. Анекса прописано је да у вредност једног радног часа из става 1. и 2. овог члана укључена је и вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 накнаде регреса за годишњи одмор сведена на један радни час. Из оваквог утврђења вредности радног часа не може се утврдити који износ представља накнаду за трошкове исхране и регреса за коришћење годишњег одмора, јер исти нису исказани у номиналним износима.

Како је почев од 01.01.2006. године запосленима је дато право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора, послодавцима је остављена могућност да својим актом утврде висину тих накнада који могу бити већи или мањи од накнада предвиђених Општим колективним уговором. При том, висина ових накнада мора бити одређена линеарно за све запослене, односно ови трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу, без обзира на стручну спрему, звање и радно место. У конкретном случају тужени у току поступка није доставио суду одлуку о висини ових накнада, као ни судском вештаку ради израде налаза и мишљења, из чега се основано може закључити да одлуку није ни донео. То не искључује право тужиоца на исплату ових накнада. Не може се прихватити да су запосленима, па и тужиоцу, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада, с обзиром да се тужени није изјаснио о њиховој висини, нити је износ накнаде за регрес и трошкова за исхрану у току рада номинално исказао у платној листи тужиоца,

како је то предвиђено Законом о раду. На основу изнетог, могло би се закључити да је тужени у погледу исплате наведених накнада, законске одредбе примењивао на штету тужиоца. Обзиром да Анекс колективног уговора туженог не садржи конкретну регулативу која утврђује висину ових накнада, тужилац може потраживати накнаду у нето износу према параметрима из ранијег Колективног уговора. Тужилац је тужбени захтев поставио у висини износа накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора утврђених на основу налаза и мишљења вештака, применом наведених параметара. Стога је овако постављени тужбени захтев основан.

На основу изложеног, применом члана 416. став 1. ЗПП Врховни касациони суд је преиначио другостепену пресуду тако што је одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду којом је тужбени захтев усвојен.

Тужиоцу који је успео са ревизијом, сагласно одредбама члана 153, 154. и 163. ЗПП и важећој Адвокатској тарифи досуђени су трошкови ревизијског поступка у траженом и опредељеном износу од 87.000,00 динара за састав ревизије, таксу за ревизију и ревизијску пресуду.

**Председник већа – судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић